

Naročnina doma na skupni naslov mesečno 2 D., na posameznoga 2 Din. 50 par.

V inozemstvo 6 Din., ali z M. Listom, M. Ograjnikom i kalendarom 8 Din. 50 para., letno 100 Din. Plačati se mora bar mesečno naprej. Štev. položnice 11806.

NOVINE SLOVENSKE KRAJINE

Vredništvo v D. Lendavi hš. 67, uprava v Črensovcih, Slov. Krajina.

MO oglasov: nol

oglasila do 10 reči 5 Din., višje vsaka reč 1 D. 50 p. Popust po dogovori.

Namen Novin je: 1) z zagovorom Pravice tolažiti Srce Jezušovo, 2) z čistimi dohodki podpirati siromake Sv. Ivan Bosko, pomagaj nam oba doseči!

To boli...

Na konci meseca julija je odšel po večno plačilo eden v povojnoj dobi najbolje zaslužnih sinov slovenskoga naroda — general Maister.

On je rešo mladoj Jugoslaviji — Maribor. Brez previdnosti i odločnosti generala Maistra nišče ne ve, kak veliki falat živoga jugoslovanskoga tela bi pograbo naše zemle lačen tujinec na severnoj meji Kraljevine Jugoslavije.

Velkoga junaka je počastio slovenski narod z najlepšim pokopom. Časopisi so opisali njegovo življenje, pomen njegovoga dela i čteli smo v vsakom slovenskom srci itak napisano obečanje, ka spomin toga velkoga moža ohranimo kak dragi kinč.

Nekaj dni po pokopi pa je prineseo ljubljanski SLOVENEK kratko, kak kratko tak boleče poročilo od toga ka je prej eden del jugoslovanskoga časopisa skoro neopaženo šo mimo toga za vse slovence žalostnoga dogodka. Ništerni jugoslovanski časopisi so samo telko znali povedati, ka je mrtev eden od vpokojenih generalov...

Vörjemo, ka takše oponašanje ednoga dela jugoslovanskoga časopisa boli i žali slovensko srce. Velki i zaslužni jugoslovanski možje, pa naj bodo to po pokolenji Srbi, Hrvati ali Slovenci, bi morali dobiti odprto pot do srca vseh Jugoslovancov. Naši velki možje imajo v zahvalnosti svojega naroda edino plačilo, narod sam pa ravno s hvaležnostjov pokaže, ka je zreo i vreden dela svojih velikih možov i junakov.

Zakaj pa opisujemo vse to na dolgo i široko? Samo za to, ka bi na pravom primeri pokazali, kak strašno boli poštenoga človeka, če na priliko tudi nas slabo poznajo i razmijo prečani doma i v slovenskom zaledji. Nepovčenost ednoga dela jugoslovanskoga časopisja je ranila Slovence na tej i onoj strani müre. No, ravno tak rani nas nepovčenost ednoga dela slovenske javnosti, če podcenjuje štero našo domačo vrednoto.

Pomislite: pameten, odločen i previden Jugoslovan, general Maister, je rešo Jugoslaviji — Maribor i dao s svojim delom državi na severi na mestaj spremenljivo. Naše NOVINE so pa rešile jugoslaviji dva celiva sreza i okroglo 100.000 duš doma i v tujini. Brez generala Maistra najbrž ne bi meli Maribor, brez NOVIN pa bi gotovo zevala na slovenskom narodnom teli pri Müri velka krvaveča rana. Vsi tisti šteri podcenjujejo vrednost NOVIN, nas teda — žalijo. Vsi tisti, šteri bi na grobi NOVIN radi pridobili nove naročnike za svoj časopis, nas žalijo. Vsi tisti, šteri nemajo pokazati niti najmenjše ljubavi do NOVIN, goreče pa širijo doma, v Slovenskoj krajini liste, šteri so lejko dobri, ali ne 100 procentno naši, nas tudi žalijo.

Se zna, da je na takše bolečine že skoro navajeno prekmursko srce... Hüjše, stokrat hüjše pa boli, če vidimo, ka sin Slovenske krajine, domačin, inteligent... ne razmi pomen NOVIN i ne zmore niti najmenjšega prostora v svojem srci za te liste.

Stare razbite i sajaste lonce, piske Rimljanov, od rje razjedeno šker i orožje raznih divjakov, šteri so pustili našo zemlo, hranimo v muzeji, v pravi palačaj. To prej zato, ar kaj je staro i kaj je svedok domače zgodovine — je velka vrednost, se mora ohraniti. NOVINE pa, štere prinašajo našo reč, būditela že dremajočega slovenskoga otroka, živoga svedoka rasti naše narodne, kulturne, gospodarske i politične moči bi pa „inteligenti“ tirali v grob? Domačini?

Edina svetla točka se pa itak vidi v tej v četoti jako žalostnoj zgodovini,

najmre oponašanje našega maloga človeka: kmeta i delavca.

Njega nišče ne vči za peneze slovenske i jugoslovenske skupnosti na istino, ka je poštuvanje narodnih vrednot znamenje izobrazženosti. Naš kmet i delavec to čütita, ar imata nepokvarjeno srce. Delavec v Ameriki, delavka v Franciji, naš s sto bremeni obloženi kmet doma si tak rekoč od vüst odtrgajo dinarčke, franke i dolare, z šterimi plačajo NOVINE, to je s šterimi penezi podpirajo domači tisk. Tisti pa, šteri so za to postavljeni na vodilno mesto, ka bi širili izobrazbo, šteri niti nebi opazili, če plačajo naročnino za domači list, so pa — proti? Zakaj? Nemrejo meti nikaj stvarnoga proti domačomi tiski, šteri je na razpolago vsem ki so dobre vole. Nemrejo praviti, ka so NOVINE strankarske; nemrejo praviti, ka bi NOVINE koga zavrnole, če je meo za javnost hasnovitno miseo, pa naj je bio to samo preposti delavec, ali velki gospod. Nemrejo praviti, ka bi imele NOVINE zaprte oči za sodobna pitanja, ar na lastne oči lejko vidijo, ka vekši deo NOVIN je itak napunjen s takšim čtenjom, štero ima namen tolažiti i voditi te najbole zapuščene. Ne morejo očitati NOVINAM, ka vidijo samo domači kotiček, ar s punim srcem služijo interese cele jugoslovanske skupnosti. Pa pravimo, ka so v tom ali onom dugovanji ešče ne popolne... Dobro. Ne pozabimo pa, ka je tisk ne stavec, tisk lejko raste, takši je, kakši smo mi. Samo na dveraj trkajte i ne siliti skoz okno v časti vreden hram NOVIN i ne bode zavrnjena niti edna dobra i zdrava miseo.

Püstite pa osebnosti! NOVINE ne služijo ednomi človeki, nego nam vsem, posebno pa tistim siromakom, šteri daleč po sveti i doma z največšim trpljenjom spravljajo vküper tiste dinarčke, brez šterih bi malo menje kuraže kazali prijatelje starih počenih piskrov, pa zednim neprijatelje, ali konči ne prijatelje domačega tiska. Nasledujte našega kmeta i delavca, če žo včiti ne vete, pa včíte se od njih. Od kmetov i delavcov. Kaj pravite?

Pripomba. Toplo se zahvalimo za te lepe i odkrite reči našega dopisnika. Priznao je ž njimi 21 letno zgodovino, 21 letno junaško mučeništvo Novin za hasek našega naroda i cele države. Koga ne vidi slepa gizda i žuta nevoščtenost v borbi proti Novinam, podpiše gornje reči. To pa tudi vsi znamo, ka je dobrotla sirota.

Izdajateo.

Nedelska šola.

Za krščansko stanovsko države.

3.

Na Vogrskom majo ednoga slavnoga predgara, pater Bangha njemi je ime. Te pater je meo ednok predgo za delavce i gospodo, štera ne vörje, ka mamu dušo i ka je posmrtno življenje. Po priliki etak je začno svoj navuk:

Ništerni, lejko bi pravo — dosta lüdi ne verje, ka je duša, ka je raj, ka je posmrtno življenje. Tej lüdje trdijo, ka so dušo, nebesa i pekeo iznajšli — dühovniki, ka bi s peklom strašili, z rajom i posmrtnim življenjem pa privabili lüdi v svoje cerkve. Jaz, ki verjem v Boga zato, ar sem tak slišao od svoje matere, ka je Bog, ona me najmre nikdar ne vkanila i mi nikdar ne štela nikaj slaboga, pravim, jaz sem se jako žmetno odločo za mišljenje, ka dobro, naj vala to, ka trdijo neprijatelje katoliške Cerkve. Začno sem misliti z njüvimi možgani i etak modrívao: Raja i pekla nega, duše tudi ne. Brezskrbno življenje na zemli je raj, siromaštvo i trpljenje pa

pekeo. Potem sem začno iskati prijateljstvo bogatinov i opazivati njüvo življenje. Pravi pekeo sem spoznao pri bogatih. Tisti, šteri so meli preveč gvanta, so meli več skrbi s tem, šteroga naj oblečejo, kak tisti, šteri nemajo več samo eden par za delo i ednoga za svetek. Vido sem skrbno prestrte stole, na njih vse dobre küharske umetnosti. Joj, če bi vidli tiste gospodske obraze, kak strašno prepadeno so gledali na jela! Nikaj njim je ne dišalo, ar so meli vsega preveč. Mislo sem, ka je resan najbolje tistim, šteri nemajo nikšega dela i spoznao, ka je mantra, stokrat hüjša mantra dugi čas, kak pa vaše zmučeni delavci prežmetno delo. Hodo sem z bogatini na veselice, na zabave. Strašno je bilo gledati. Od dugoga časa do smrti zmučeni so komaj čakali, ka bi lejko vüjšli, doma pa palig iskali priložnost, ka bi kem prle prišli med lüdi, da bi na konci nemirni se premetavali na premejkoi posteli, štera je mela svilo i žamat, ne pa sladkoga počitka za zmučenoga bogatina. Samo med bogatini sem vido, kak strašno je življenja brez dela i brez skrbi i kak velka zabloda je, če človek na zemli išče raj, šteroga tü ne more najti: v bogatstvi i v vživanji že ne nikdar. Pa se je rodila v meni nova miseo: če je resan tak, ka je kakši jalen dühovnik znajše raj i pekeo, miseo na dušo i na posmrtno življenje, no potem je bio te jalnik največši dobrotnik človeštva, ar nam je dao nekaj takšega, kaj je na priliko za svinsko meso sol. Vrastvo proti gnilobi.

Etak je skleno predgo:

Ti zmantrani i zbegani človek, kaj misliš, zakaj je prenašala tvoja mati strašne bolečine, kda te je rodila? Zakaj je aldüvala mir dugih noči, zakaj delo, svoje zdravje, zakaj svojo vrednoščo za vas, da bi zrasli i postali žene, možje? Da bi njej vi plačali? Siromaki, — s kem? Ka bi ji lejko dali vi siromaki takšega, ka ona ne bi mela v dosta vekšoj meri prle? Imela je lepo mlado telo, to je žrtvüvala za vas. Imela je smeha i veselja puno mladost, toj se je odpovedala za vas. Imela je močne roke, te so zgübile svojo jakost, ar je varvala hranila i branila svojo deco — vas. Imela je krüh, potisnila ga je v slabotno roko deteta; mela je dišeči kos pečenke, nasitila je z njim svojega otroka. Mela je peneze, oblekla je za nje svoje dete. Mela je življenje, zapravila ga je za vas, za svoje dete. Berači, slepci, kaj ščemo dati za vse to svojoj materi? Samo edno njoj lejko date, če njoj, ne vzemete vere, vüpanja za primerno plačilo na onom sveti.

Podobne primere je naštevao za moža, za mladenca i mladenko i poslušalcom dokazao, ka če je duša resan samo laž, če je posmrtno življenje resan samo laž, no potem je ta laž največši kinč človeštva, to laž moramo braniti na življenje i smrt, ar brez te „laži“ smo samo to, ka je svinsko meso brez soli, küp mešanice, štera se dnes ali vütro zagvišno spremeni v smrdeči gnoj.

... Komi ne pravi srce, pa njemi mora povedati pamet, ka je duša, ka je posmrtno življenje i če ga nega, potem moramo misliti, ka je, ar brez te misli nema smisla nikše človeče življenje. Z drugimi rečmi povedano: človek je ne žival, potomec opice, človek se ne rodi zato, ka bi vmro, nego zato, ka bi si na zemli — kak sveti Oča pravijo — skrbo za lepoto posmrtnoga življenja.

Širite Novine!

Pisma naših z tujine

Sauchy Lestree par Marquion.

Prečastiti gospod vrednik!

Čas je, da se Vam pali jaz oglašim. V imeni Jezüsa i Marije Vas pozdravljam, s tem najlepšim pozdravom, kak je pozdravo angeo Marijo. Naznanjam Vam, da se mi hvála Bogi dobro godi. K sv. meši lahko idem vsako nedelo — sam pri dobroj krščanskoj družini. Predragi gospod, z veseljom i hvaležnim srcem smo sprijali Vaš müli pozdrav. Iz srca se Vam zahvalüjemo bratje i sestre na tühjih tleh, da se nas telko spominjate. Kda Vam to pismo nadalüjem se zmislim, kak daleč sam od svojih starišov, bratov i sester, od svoje rojstne hüzice, kje mi je zibeo stala, kde mi je mati krüh dajala in kde sem slovensko ime prvič slišala i z njim sam drage starše zazavala. Nekelkokrat sem si zaspevala z veseljom „oh, moj prelübi, dragi dom“. Oh, dragi bratje i sestre, ki smo na tej dalesnjij potaj, tudi mi mamu dobro Mater, le k njej se zatekajmo, k Mariji, njo zovimo na pomoč v našem trpljenji.

Pozdravljam vse Marijine družbenke i pajdašice iz Črensovske fare.

Gjörök Agica iz Črensovec.

Francija naša druga domovina.

Annemont, Francija.

Že vnogo člankov smo prešteli, ka so prinesle naše Novine, ka nam poročajo naše bratje i sestre iz vseh krajov držav, največ pa iz Francije, kak se njim godi. Tüdi naša žela je bila to, da smo zaprosili preč. g. vrednika Novin, da nam dovoli malo prostora v Novinaj, ka nam odnesejo pozdrave v domovino i vse tühje države, gde prebivajo naši bratje iz Slov. Krajine i da njim kaj poročamo tudi mi od našega stanja v Franciji.

Kaj pa je Francija?

Francija je za nas Prekmurce, lahko povemo, druga domovina, gde si pomagamo odpravlati težavne čase iz naših družin. Znamo, da je to za poledelca iz Slov. Krajine edina pomoč. Francija je bogata država. To se vidi na vsakom mesti, tüdi na našem loiretskom poli, gde se dela vse s stroji i štero ma vse prilike, pa je itak nemremo pohvaliti za vse. Ka njoj je najbolje potrebno, tistoga nema.

Veseli nas ešče to, da smo zdravi, da lahko premagamo delo, šteroga stroj nemre opraviti. Idemo veselo na delo vse delavne dneve i si tam radi pogovarjamo od novic, štere nam prinesejo Novine iz domovine; pogovarjamo se tudi od naših domačih i sodimo ka zdaj delajo v tom časi doma. Medtem pridejo tudi norije med nas, eden pravi: „Naši zdaj ležijo v senci, da je vroče“, drugi pravi: „zdaj so ti že na kopanji v Müri“, tretji pravi „delajo, delajo, bole kak mi eti.“ I tak za dnevom teče do nedele. V nedelo je pa tudi naša dužnost po francoskoj navadi, da idemo na zbornno mesto, gde se delimo na delo, negda skupno delo, negda smo pa tudi raztepeni. V nedelo nam pa tudi pridejo na miseo naši domači i se tudi spominimo na to, kak je zdaj doma, da naši domači idejo zdaj k službi božoj! Medtem govorom se prebodnejo naša srca z žalostjov, zakaj se tudi mi nemremo sedmoga dneva posvetiti, pa tudi sebi ne za počitek vzeti. Toga ešče Francija nema, da bi posvetila bože dneve i da bi vzbüdila versko življenje, da ne bi bilo telko düševne prepasti. Lehko smo prepričani, če ostanemo na vekše čase v tühjni brezi dühovnij časopisov, bi ta prepast tudi segala za nami, čeravno smo v veri trdno prišli v tühjino. Zato smo pa dužni si naročiti v tühjino dober časopis

„Novine“, Marijin List z Ogračkom, da nas brani od duševne i telovne propasti. Zato je priporočamo vsem v tujini, šterim pošilamo najlepše pozdrave, posebno tistim s šterimi smo se odpravili na pot 1. maja letos. V najlepšem časi smo zapustili Slov. Krajino! Pozdravljamo tudi vse svoje domače, soside, prijatelje i vse poznanke.

Iz Srednje Bistrice:

Godina Marko, Kolenko Ferenc, Horvat Ivan, Cigan Augustin i žena, Sobočan Martin i žena, Cigan Štefan z D. Bistrice, Maučec Matjaš i žena z Noršinec, Drvarič Ludvik z Martjanec, Paučić Jožef, Vidov z Fokovec.

NEDELA.

Ježuovo Srce, omehči naša srca na smilenost do Têbe i tvojih duševnih i telovnih sirot!

Nedela po Risalaj trinajsta.

Evangelium sv. Lukača XVII.

Vu onom vremeni: Gđa bi šo Ježuš v Jeruzalem, prek je šo po sredini Samarie, i Galileje. I gđa bi notri šo vu neki kašteo, prišlo je pred njega deset gobavi možov, ki so stali ozdaleč i podignoli so glas svoj govoreči: Ježuš Mešter! smiluj se nad nami. Štere kak je vido, velo je: Idte, pokažite se duhovnikom i učinjeno je, gđa bi odhajali, očišćeni so. Eden pa med njimi, kak je vido, ka je očišćen, povrno se je, zvelikim glasom zvišavajući Boga, i spadno je na obraz pred noge njegove hvalo davajući; i te je bio Samaritanuš. Odgovoreči pa Ježuš pravo je: Ne j li je deset očišćeni: i gđe j li je ti devet? Ne j se je najšo, ki bi se povrno, ino bi gđo diko Bogi, nego sam ete tühinec. I veli njemi: stani gori, ino idi, ar je vera tvoja tebe zdravoga učinila.

Prigodba današnjoga sv. evangeliuma se sto i stokrat ponavlja na nas pri sv. spovedi. — Na tej gobavcaj grešnik lejko spozna, ka njemi je činiti, ka se očisti duhovnij gob — greha. —

1. Gobavci so poznali svoj beteg. Ne so tajili toga sebi, niti sveti. Betežni so i ne zdravi, to so dobro znali. I ravnozato so se ogiboli sveta, ljudi, kak je to velevala Mozešova postava. —

To je prvo prigrešniki, da spozna sebe — svoj greh — svojo grešnost. Najbole nevarna reč je, če grešnik ne pozná svojega betega — ne vörvle, ka je betežen, ka je grešnik. Pri takšem človeki je izključena vsaka pokora. „Ve, sem pa ne klao, ne vüžgao, itd. To je vse, ka zna — toga pa ka je, toga pa ne pripozna. —

Gobavci so spoznali, ka so betežni, zato so si želeli zdravja, moči, življenja. Grešnik tudi samo te išče rešenja, pomoči svojoj duši, če vidi, ka je betežna. Spoznanje greha, svaje grešnosti, ga bo sililo k pokori: „Ježuš nazareški vsmili se me!“

2. Gobavci se bližajo k Ježuši z velkov poniznostjov i z živov verov: „Gospod...“

Pri sv. spovedi je nikaj ne tak potrebno, kak ponižnost. Spoved sama je že ponižanje. I to šče Bog; zato

velevá: „Idite i se pokažite duhovnikom!“ —

Ali ne samo zvünešnje ponižanje, potrebno je ešče bole ponižnost duše, da prizna pred Bogom, ka je grešnik. Samo ponižnost nas pripela k spovednici — k pravaj pokori. „I kda so šli, so bili očišćeni.“ —

Vero i trdno vüpanje so meli gobavci. „Vstani, idi, vera te zdravoga učiní.“ —

Vero mora meti tudi grešnik pri sv. spovedi. — „Primate sv. Düha, komi bote grehe odpüstili, njim bodo odpüšćeni...“ Verjem i se vüpan, to je vsa tolažba grešnika. —

3. „Eden med njimi, kda je vido, ka je očišćen, povrno se je zvišavajući Boga.“

Zahvalo smo dužni Bogi povsod i vsaki čas, ali najbole po takšoj dobroti, kak je sv. spoved! To tudi Bog žele od nas, zato Ježuš 9-im voči vrže njihovo nezahvalnost. — „Ne je li očišćenih deset; i devet kde je...?“

Vsi čütimo svojo gobavost — znamo za pot, ki nas vodi k očišćenju. — Pojdimos i nasledujmo te gobavce v pravaj pokori! „Gospod, če ščeš, ti me moreš očistiti!“ — „Ščem, bodi očišćen!“ —

Kakšega düha je bio pokojni dr. Dolfuss.

Pri zadjem romanji bečkih katoličanskih možov na znano avstrijsko božo pot Maria Zell je avstrijski zvezni kancler dr. Engelbert Dolfuss, šteri se je tudi vdeležo romanja skupno s predsednikom avstrijske republike Miklasom pod vodstvo kardinala dr. Innizera na zborovanju pred cerkvijov Matere bože meo ete govor:

To, ka si je vlada prizadevala, ka bi stvorila nove fundamente, je podlaga, je obrambni zid. Ali bo pa zaistino vse postalo krščanska država, to je odvisno od krščanskoga lüstva te dežele. S svojim sklepom smo v maloj Avstriji prevzeli na sebe velikansko odgovornost, kajti ves svet bode najhitreje v bodočem presojao istino i vstvarjajočo sposobnost krščanske misli po tom, kak bodo se stvari v Avstriji razvijale. S krščanskov ustavov, s konkordatom i lepimi izjavami smo ešče ne postanoli krščanska država. Dokazati moramo, ka smo kristjani, ne pa samo navidezni kristjani i farizeuše. S tem pa prihaja na vsakšega izmed nas trda, a tudi lepa i človeča i zadovoljujoča dužnost, ka vsak sam sebe, svoj krog, najprvo pa svojo družino istinsko spopuni. Prizadevati si moramo, ka postanemo bolši ljudje. Na te način moramo katoličanski kršćenije življenje v Avstriji obnoviti. Gđa bo drugi svet vido, ka je to lüstvo bolše i bole pošteno, bole požrtvüvalno i ka mirneše žive medsebov, bomo za krščansko idejo daleč zvün našega ozemla delali pro-

pagando i s tem pripomogli, ka bode tudi drugi svet postao bole krščanski. Nikaj bole bi ne rad pregnao iz našega lüstva, kak skazljivost... V Maria Zell smo prišli v časi, kda ščemo premiočnost naše domačije združiti vu vnogom s zdajšnjostjov i vного, ka je bilo že pozableno, pali poživeti. Stoletja so naši očevje hodili na božo pot iz potrebe, da bi najšli duhovno ozdravljenje i da bi popravili ka so med leti naopak napravili. Tak se naj tudi dnes romanja opet poživejo tak moramo tudi mi hoditi na božo pot, ka sami sebe precistimo i postanemo bolši ljudje... Kak kristjani i katoličani si moramo tudi prizadevati, biti pravični tudi z drugimi i je razmiti. S tem se jim bomo človeče približali i je mogoče pa spravili na pravo pot. Pri pobijanju nasilnih sredstev bomo prle ali sledkar trdni i odločni. Vendar moramo tudi v teh rečeh ostati kristjani, ar samo tak bomo mogli praviti, ka smo premagali strankarstvo, če se bomo pošteno trüdili v istinskoj krščanskoj vsestranosti vstvarjati novo dobo i s tem po svojih močeh vse sorojake sprejemati v novi čas.“

Gđa so njemi potli izročali diplomu časnoga občano občine Maria Zell, je k zgornjemi govori dodao še to: „Odlučilo je, ali se nam bo posrečila v vernom sodelüvanju z lüstvom dosegnoti ne samo zvünešnji red, liki tudi notranji mir. Notrašnji mir bo pa zraseo iz vsakšega posameznoga človeka. Vüpan i želem, ka eden izmed tečajov, iz šterih naj ide mir v deželo, postane božepotna cerkev v Maria Zell. Te pomen ma tudi naša odredba, ka se bodo novi penezi po 5 šilingov kovali s podobov mariazellske Matere bože. S tem prosim blagoslov i verjem, ka bomo toj deželi prinesli mir i blagoslov.“

Razumlivo, ka je bio mož s takšov miselnostjov vnogim na poti i da so ga posebno sovražili nasprotniki krščanstva. Razumlivo tudi, zakaj je bilo ravno proti njegovoj osebi telko sovražnikov na levici i desnici, vного bole celo kak proti vodilnim možom Heimwehra, pa čeravno so v prvaj vrsti samo tej z orožjom v rokaj nastopali proti marksistom i stopali proti marksistom i hitlerovcom. Glavno ločilo dühovje šče izda Kristuš.

(Po „Stovenci“.)

Dijaški kotiček.

Kaj nam je katoliški duhovnik?

Cerkev je vidna družba s predstavnik, ki jih je Kristus postavil ob ustanovitvi Cerkev, da vodijo ljudi k Bogu. Duhovnikovo delo je torej delo za ljudi in je dvojno.

V imenu ljudi daje duhovnik Bogu čast na najpopolnejši način: z daritvijo sv. maše, ki jo opravlja v imenu vseh vernikov. Je torej naš zastopnik pri Bogu. Od Njega pa prihaja k nam kot

— Ne boj se, Tonček, dnes ne bom naglo zajemao.

Vodnik je meo ešče svoje pomisleke:

— Znate, kak bi napravila? Šteri de preneglo zajemao, tistoga drugi lejko drapne po glavi.

— Vala, je privolo slepec.

Pa sta grabila mastno večerjo. Mali vodnik, kak se je dalo, mož slepec ešče bole. Policaji je na smeh stao obraz, kda je zapazo, ka slepec zdigne žlico, pa — puf, počí dečka po glavi.

— Zakaj me bijete? je zajokao dečko.

— Prenaglo puniš.

— Ve ne vidite, ste vendar slepec!

— Vidim ne, to je istina, je mahao slepec z žlicov, ali itak znam, ka strašno hitro zajemao. Jaz sem grabo, kak se je dalo i ti me itak ne drapneš po glavi, teda lejko mislim kak zajimaš ti...
Skoro sta se poprijela.

Gospod Suhec je drapno med svajlivca.

— Kaj delata fakina, v mestnom parki? Kregata se, rada bi se bila na klopi mestne občine? Marš, marš, vö z parka!

Kričanje je zvabilo ljudi na kraj nevole. Stara, pobožna ženica je vidla i čüla vse. Majala je z glavov pa stopi pred mogočnoga policajca:

— Gospod, znate vi čteti?

poslanec božji. Naš smoter je Bog. Ne vemo pa k njemu poti. Zato nam je Bog poslal vodnika duhovnika. Duhovnik je torej naš zastopnik pri Bogu in božji odposlanec pri nas.

Duhovnikova naloga je, da posreduje med Bogom in naziv, po besedah sv. Pavla: „Duhovnik se jemle izmed ljudi in se postavlja za ljudi v tem, kar se nanaša na Boga (Hebr 5, 1). On nam posreduje nadnaravno življenje, nas dviga v višave božjega, je naš voditelj k sreči, ki je le Bog. Posreduje za nas pri Bogu z molitvijo. Saj brevir ni le njegova osebna molitev, ampak molitev Cerkev, zlasti pa njemu izročene cerkvene občine. Srednik je v spovednici, kjer pomaga grešniku, da se spravi z Bogom. Srednik je na prižnici, kjer ljudem oznanja božjo voljo. Srednik je v šoli, kjer spleta vez med Bogom in mladimi dušami. Posebno posreduje za nas v mašni daritvi. Po duhovniku izročamo molitve, dela in trpljenja Bogu pod znamenjem kruha in po njem nam Bog vzamemo da božji kruh. Vse duhovnikovo življenje in delovanje je za Boga in ljudi.

Na duhovnika moramo gledati po tem, kar po bivstvu je: kot srednika med Bogom in nami. Jasno je takoj, da taka služba izključuje egoizem. Nasprotno, najvažnejše pravilo za duhovnika je nesebična ljubezen do Boga in do bližnjega. Njegova naloga je, vsem postati vse. V božjem objemu si mora nabrati neizmernih zakladov ljubezni, ki jo mora izžarevati vsem, ki so mu izročeni v vodstvo. Pozabiti mora nase. Misli na ugodno življenje, časti, denar in premoženje ne smejo imeti prostora v njegovom srcu, kjer mora kraljevati vseobsegajoče ljubezen. Kot srednik pri Najvišjem mora biti svetega življenja. Ker prihaja v tako božjo bližino mora imeti v sebi več nadzemskega, nadnaravnega, kot drugi ljudje. Mora — duhovnik! — imeti v sebi nekaj duhovnega, da iskrico božjega, s katero prižge v srcih ljudi življenje milosti. Čista duša v neomadeževanem telesu mora kot izbrana posoda ponesti milost v duše. Luč, ki sveti, ogenj, ki greje. Vse to je katoliški duhovnik.

Mladina ki iščeš jasnih poti in smeri, hrepeniš po resnici, glej, duhovnik, ki služi sami Resnici, ti bo pokazal jasno pot do resnice. Ljubezni želiš? Duhovnik te bo vodil k Ljubezni. Ti razjeda dvom srce? Ti stiska dušo bol? Obrni se na duhovnika, prijatelja svoje duše. Zaupaj se mu! Se morda bojiš nerazumevanja? — Res je, da vsi duhovniki nišo tako popolni, kot bi morali biti radi zvišene službe. Vsaka stvar na zemlji, čeprav zlati predmet, ima tudi senco. Ne doseže lahko vsak ideala. Ne glejmo na vsako malenkost, saj na svetu je vse nepopolno. Kaj pa slabi duhovniki? So bili in tudi še bodo! Namesto, da bi skrbeli pred-

Policaj je debelo pogledao staro, pa odgovoro:

— Znam gospa.

— Mate vi zgodbe svetoga pisma? je bilo novo pitanje.

— Mam gospa.

— Potem morate znati kaj piše sv. pismo. „Lübi svojega bližnjega“, bi lejko čteli v tistoj knigi...

— To je ta prva kača... je šinilo policaji v glavo. — Ne boš me starka, ne...! Zdaj je on obrno na pitanje:

— Kaj pa vi, poštvana gospa, znate čteti?

— Znam.

— Mate vi knigo „Pravilnik o službi policajca v mestu Presburgi?“

— Ne, te knige nemam, je odgovorila mirna starka.

— Kaj ščete potem od mene? Küpite si jo, potem pa prečtite devetnajsti paragraf od ravnjanja z berači i pijanci. Sünkoma njoj obrne hrbet pa se zadera na slepca:

— Marš, ven iz mestnoga parka!

Gospa je stala kak pribita. „Takši grobijanec“ je jokala, majala z glavov i počasi korakala po stezi naprej.

Klop je ostala prazna. Pa samo za hpec. Že je prišla mlada gospodična, najb. ž kindra, z malim dečkom:

— Tü sediva, Pubek, je božao njeni mili glasek Pubeka. Če boš priden, ti povem pripovest od vuka, šteri je požro sedem malih kozic.

Kovačova Julika.

Tatvina v Presburgi.

II.

Policaj, gospod Suhec, je meo tisto noč strašne senje.

Sedo je, tak je pripovedavao svojoj ženi, kda sta se zbüdila oba, v gostilnici „Pri zelenoj veji“ i srkao kupico sladkoga vina. Slučajno njemi je vüšeo poleg pod noge i... Bog pomagaj, sedem strupenih kač je sikalo okoli njih. Čükno je noge, mislo je pozvati na pomoč, kda se odpro dveri i se zažene proti njemi kak žrd duga i debela kača... Potegno je meč iz nožnice, pa čüj čüdo... od druge strani se je zakadila v njega druga, ešče vekša kača. „Strah me je vrgeo iz postebe“, s tem je končao pripovedovanje i čüto je, ka je moker po celom teli.

— Slabo opravilo te čaka, mož, pazi na se, ga je opominjala žena.

Te opomin je zvonio gospodi Suhci v vüjaj celi den v parki.

— Naj pazim na sebe, si pravila, Ana? je ponavlaio večkrat v parki. — Bom. Ešče bole, kak včera, predvčera, kak vsikdar.

Do večeri je bilo vse mirno. Ali te... ja, te so oči moža postave zagledale nekaj nenavadnoga. Slepec, toda — berač je sedo na mestnoj klopi. Istina, na bole skritom kraji, v senci, med grmovjom je stala ta klop, ali

klop je bila, v mestnom parki je stala i bereč... je sedo na njej.

Najrajši bi ga prijao za šinjek i süno prek ograje, ali slepec je mirno sedo, zamišleno je lovio v svoje prazne jame za oči svetlobo, štera je tudi k njemi zablodila od zapadne strani. Samo zdro se je na slepca:

— Kaj iščete vi v mestnom parki? Ne znate, ka je beračenje strogo prepovedano?!

Kričanje je zbüdilo slepca:

— Ne beračim, gospod, počivam. Svojega vodnika čakam.

In resan, prikazao se je deček, velko skledo je neseo v roki in dve svetlivi, novi, žlici. Dečka je streslo, kda je zagledao moža postavu. Skledo i žlice je skoro püsto iz rok.

— Mestna klop je ne gostilna. Zmastita mi klop, se je dro policaj.

— Ne, gospod Suhec, pazila bova. Pobereva vsako drobtinico je obečao prestrašeni vodnik.

— Dobro... Ali zamerkaš si, ka dnes prvič i zadnjič. Parki, mestne klopi so ne za berače.

Obrno njima je hrbet, ali skleno, da jiva ne püsti iz parka, če ostane na klopi mrvica jedi.

Slepec je mahao, šlatao z rokami i iskao skledo:

— Skledo sem...!

— Zmeniva se prle, kak va jedla, se je brano vodnik. — Vi navadno preneglo punite, hitro zajemate...

vsem za to, kar je božjega, zasledujejo tostransko cilje; premoženje in udobnost. Njihovo dušnopastirsko delovanje je le hladno uradno izvrševanje njihovih dolžnosti. Radi slabega človeškega elementa Cerkev, ki je božjega izvora, ne bo propadla.

Duh katoliške akcije veje k nam: sodelovanje duhovnikov in vernikov pri razširjanju kožjega kraljestva v dušah. Čas je, da mladina stopiš v stik z duhovnikom, ga spoznaš in se ga okleneš.

Politični pregled.

Francija. Francoski zvušnji minister se s svojimi konzuli trudi, da bi okoli Nemčije kem močnejši zid napravo. Zato Francozje iščejo zveze z vsemi državami, da stem zvezami zagvisajo to, ka jim je prinesla svetovna bojna. Po balkanskom pakti delajo z vsov močjov na vshodnom pakti, v šteroga bi polek Rusije, štera se je že itak popunma navezala na Francijo, stopile tudi male države, sosede Rusje.

Poljska v te vshodni pakt nešče stopiti j je obrnla Franciji i Rusiji nekolko hrbet. To pa zato ne, ar sta Rusija i Francija sklenoli takšo pogodbo, ka či edno ali drugo Nemčija napadne, ta si medsebojno pomagali. Ta pomoč Rusije Franciji, ali Francije Rusiji, pa nemre indri priti, kak prek Poljske. Očivesno je, da Poljska nemre pripustiti, da bi na njej zemli druge države vodile bojno. Iz toga zvroka se je nagnola k Nemčiji, štera njoj zagvisala meje.

† Sušnik Anton vmro

Pred nekaj dnevi so nešterni listi prinesli tužen glas, da je Sušnik Anton, po pozvanji profesor i minister v pokoji 10. toga meseca vmro. Kak večina šolani ljudi, ki so svoje moči i znanje posvetili za dobrobit naroda, tak je tudi pokojni Sušnik bio sin pobožnih, kmečkih starišov. Po dokončanoj gimnaziji se je posveto profesorskomu pozvanji. Pa je nej dugo ostao v šoli. Lüstvo ga je pozvalo i izvolilo, da kak poslanec zagovarja njihove pravice. Bio je tudi nekaj časa minister za železnice. Vse njegovo delo, naj je že te bilo v šoli ali pa v državnojn zbornici je bilo prepojeno z odkritosrčnim krščanstvom i lübeznostjov do pravice, zato so ga tudi nasprotniki visoko cenili.

Vnogi pa ne vejo, da je tudi za našo Slov. Krajino dosta dobroga včino. Za časa njegovoga ministrovanja se je dovršilo delo na železnici med Sobotov i Ormožom. Znano je, da je odlok za zidanje te, za našo krajino prevažne železnice, podpisao dr. Korošec Anton. S penezi, štere je on nakazao, so železnico trasirali. Nato je delo zastano i stalo, dokeč je ne prišeo g. Sušnik za železniškoga mi-

nistra. Itaki, kda je prevzeo posle, je prišeo sam osebn, da pregleda, ka ešče vse trbe na njoj napraviti. Neje minolo tjeđen dni, so že vozili šinje, železo za moste, začeli so delavci delati i zidanje je šlo hitro naprej. Malo prle, kak je bila železnica gotova, je v sredini svojega blagoslovljenoga dela morao odstopiti od ministrstva, i železnico so otvorili drugi.

To hasnovito delo za našo krajino moramo spomenoti pri njegovoj smrti, da se ne pozabi i da se z zahvalnostjov spomnimo njegove blage duše i molimo za njo.

Ešče edno moramo pri toj priliki povedati. Ne samo, da je pokojni bio globoko veren, nego je tudi svojo družino vzgajao v pobožnosti. Njegova najstarejša hči, učiteljica je par dni pred njegovov smrtjov, kda je nihče niti nej mislo, da merje, ar je bio zdrav i veseli, stopila k redovnicam usmiljenkam, da tam celo svoje življenje posveti betežnikom i sirotam, šteri so naše lübezni najbolje potrebni.

Pokojnomi gospodi naj Bog da večni mir pokoj, njegovoj družini pa tolažbo i naše globoko sožalje!

GLASI.

SLOVENSKA KRAJINA.

Beltinci. 25. jul. se je prinas go-dilo strašno kamenüvanje. Eden jako odlikovani človek je edno družino napadno na njavaj, štera je po poštenoj poti po svojem deli svojov peterov decov, da bi se s kem lüčao. Tak je napadno to družino i do krvavoga z lüčao. Strašen lepi zgled davle te človek svojoj deci. Mislimo ka se za tak odlikovanoga človeka to ne šika. Trikrat je že bio te človek odlikovani, a štrtkrat pa bo na sodnji. — **Beltinski poštenjak.** — **Naše tamburaško društvo** lepo napreduje. Vsakši večer skoro ma skupne vaje. Pač to je lepo življenje naši dečkov. Rajši si lepo zigrayo kaka bi pa trobili po vesi. Nasledujte te dečke.

Ižakovci. Prinase se je 4. augusta zgodila strašna nesreča. Ženska Hancova Marjanka je pasla krave v svojem ogradi. Krave so začele jesti domače trsje. Kda zagledne zet to strašno začne biti krave. Starica so prosili naj ne bije krav, a zet v čemeraj tak drapne starico po roki z grabljami, da njoj je roko prek potro. Tak more starica iskati zdravniško pomoč. Žalosten slučaj.

Lendava. Šport. Tü se vršijo pripravave za ustanovitev športnega kluba.

Pri Müri je z mlinske brvi v Müro spadnola mala deklička iz lendavskih goric i se je potopila. Našli so jo blüzi Podturna. Z očom je graj brala na agr. zemli poleg Müre; kda je oča malo pogledno v mlin se je dete podalo na brvi i se je zgodila ta žalostna nesreča.

— Patem ste najbrž tiste nove vere...

— Ne poznam nikše nove vere.
— Ne? Škoda... Jako zanimiva je. Prijateli te nove vere pravijo, ka duša ne ide po smrti tela v nebesa, ali v purgatorium. Ne, prle potüje. Ide, na priliko v sivo vrano. Kda to strelilovec, pa v zeleno žabo. Kda zeleno žabo požre štrk, vujde duša v stolec, iz stolca v novoga človeka.

Gospodična ga je prekinola:

— Resan, gospod? Potem je najbrž tudi vaša duša tak romala...

— Se zna, da... Jaz sem najmre zagvisno spominjam, ar sem tudi jaz pristaš te nove vere, vere zlatoga telleta da sem bio... No... kaj sem bio že, pomagajte mi, stroga gospodična...

Gospodična je pomagala:

— Bili ste more biti — zlato tele...

— Da, zadeli ste to pravo, poštvana gospodična...

Rad bi dale povedao, ali mlada gospodična je že stala, Pubeka je držala v naročji:

— Da, bili zlato tele, **zlato ste zgübili**, tele pa je prišlo počivat na klop mestne občine...

Obrnila je hrbet i gospodična sta ostala na klopi sama. Zlatko se je smejao, Kazimir je grizeo svoje mladostno rdeče vüstnice.

— Ta me je pošteno izplačala...

— Bi že vervao, je pritrdio Zlatko i samo veselilo ga je, kda je prikolo-

Čakovec. *K veselomi družinskomu dogodki* g. Ig. Baša prisčno častitamo!

Sobota. *V dijaškom zavodi* „Martinišče“ sta se prišestnji tjeđen vršila dva sestanka, eden za abituriente, eden pa za ostalo članstvo! Rešavala so se važna dijaška pitanja.

Regiem za blagopokojna člana bogoslovca J. Küzmo i † dijaka Fartela je dala služiti „Zavednost“ v soboto v Martinišči.

Naročnikom pri Gradi naznanjamo, da v letošnjih Novinaj najdejo popisano, kakšo takso predpiše oblast za dimnikare. Če kaj ne razmijo, naj nas opitajo.

Ivanci. Nagla smrt je pretrgala nit življenja Neubar Janoš i v starosti 54 let, ki se je pred tremi meseci prišelo k hčeri i zeti iz Sela. Veselo je šo 30. julija v Selo na svoj grünt po jabuka. Na drugi den so ga mrtvoga najšli v Lipji, poleg njega je bio biciklin i vreče z jabuki, kap ga je zadelo. Pokopali so ga 1. avg. Žaluje za njim poleg družine cela občina, ar je pokojni lübezen kazao vsakomi staromi i mladomi. Naj njemi večni sodnik bo smileni, njegove pa potolaži tü i v tujini.

V. Polana. Pri širiteli Špilaki je pristopilo *devetnajset novih naročnikov za Novine*. Hvalevreden je te stopaj Polančarov. Spoznali so, da je naša prva dužnost čuvati domači prag i samopotem sosedovoga. Spoznali so, da se naša prva dužnost naročiti si naše domače krščanske Novine i samo v drugoj vrsti, poleg njih i ž njimi drugi krščanski list. To zahteva dužnost zahvalne lübezni i pravica. Hvala za to spoznanje Polančarom i vsem, ki so agitrali za Novine.

Brezovica. Naš novomešnik, g. Zver Franc, so že dobili svoje imenüvanje, gde bodo vodili duše po poti zveličanja. Šibeniški pušpek so jih poslali za düšnoga pastira na otok Pag, ki leži pri severnom kraju Dalmacije. Tü do vodili dve farici naednok. V šibeniškoj škofiji je najmre tak veliko pomenkanje dühovnikov, da je štirideset far brez vsakoga dühovnika. Naša Slov. Krajina je tudi tü nastopila ponizno, da šiiri zvišeno kralstvo bože.

Štrigova. V nedelo dne 19. avg. obhajajo v Štrigovi 600 letnico kak je fara. Pridejo iz Zagreba mladi nadškof Dr. Al. Stepinac. Popodne obišejejo tudi razkrižeje.

Akcija za popolno gimnazijo v Soboti. O akciji za popolno gimnazijo v Soboti smo zvedli sledeče: *Za popolno gimnazijo se je izreklo 15.000 naših slovenskih družin.* Isto so včinoie skoro vse gospodarske, kulturne i nacionalna društva Slov. Krajine i vse občine sreza Soboti, Lendavi, Ljutomer, G. Radgona. — Knjiga, ki izražata želo vseh omenjenih je posebna delegacija izročila sekreterijati Nj. Velč.

vratilo v park novo čüdo: pijanec. Bio je to v mestu dobro poznani šalivec, šoštaj Smola iz Knapove vülice. Komaj po osmoj vö.i, pa je bio pijan kak čik. Dečarija je korakala za njim in se smejala. Gospod Smola je spevao svoje starinske pesmi. Na obrzi se je vidlo, da se trüdi, ali noge ga ne bogajo. Spevao je i poidočki — plesao. Ešče ne mogeo do klopi, na šteroj sta sedela akademika, kda ga je že meo mož postave:

— Gospod Smola, razgrajanje je v parki prepovedano!

Pijanec se je brano, da on ne nikši razgrajač, da je on trüdee meščan i protestira proti tomi, ka bi ga tiral iz parka i s klopi, štera je postavljena za trüdn meščane.

Polica j ga je miro na vse načine, ali zbston je bilo vse. Dečarija se je smejala okoli njega, to njemi je povekšalo kurazo, pripovedavao je od toga, da je srečen če je pijan ar tistikrat se ga vsi ognejo, tudi mogočni gospodje, pred šterimi, če je trezen, se niti ne vüps pokazati. Kda ga je za silo šteo odpraviti policaj, ga je trikrat küšno in obečao, ka od dnes naprej pozna samo edno lübezen, lübezen do moža postave. Kranjščak njemi je zleto na tla, ga je probao pobrati, ali noge so bile preslabe, zato je obrno reč na šalo i etak modrüvao:

— Ti klobük, ostani lepo tam, ge si. Jaz te ne poberem... Ar če jaz,

kralja i ministri prosvete, posredüvala pa je tudi pri večij članaj vlade. Pitanje popune gimnazije v Soboti pride te dni pred vlado. *Akciji sta se tudi pridružila poslanca gg. Benko i Hajdinjak, ki sta ga za slüčaj odklonitve žel našega lüstva Kr. vladi sporočila svoj odstop od poslaniškoga mandata.* O tem obveščamo naše dijaštvo i narod!

Srednja Bistrica. V noči od 31. julija do 1. augusta smo doživeli razburkano noč. Okoli 11 vüre se pojavila bela ženska postava na vesi, ki je silila proti Müri. Vsem, ki so to vidili je bila groza. Pa nekaj koraznih možkov i dečkov z rosajami, motikami i ka je prišlo komi do rok, zasledüjejo „comprnico“. Comprnica je parilila proti Müri. Na brodi se je pa nagnola prek droga i pustila roke proti škodoželni valov, ki so se paščili mimo nje v mesečno noč. Po dugom obotavljanji je stopo eden dečko k comprnici i jo potegno na brod. Na to so pristopili drugi možk. Spoznalo se je ka je to bože stvorenje, so pretrganih rečej njim sirotika povedala, da je z Gomilic. Bila je zmešana i so jo spravili domo.

Navuk za tretjered je 29. avg. dnes tjeđen po večernici v Črensovcih. Večernice ob 2.

Turnišče. Na den proščenja, na Velko Mešo do predgali pri nas naš novomešnik, g. Koren, sv. mešo do pa služili drugi novomešnik, g. Zver. — Gasilci obhajajo te den 10 letnico društva.

Zakaj to? V Nedelici na primiciji g. Zver so orožniki dali dol vzeti papove zastave. Zakaj to? Što jih je za to pooblastio? Prosimo odgovora. Papa so zastopnik dühovne oblasti, pri vsakoj cerkvenoj sloesnosti se razobesijo po celom sveti njihove zastave, tudi v Turnišči je visila z törma, na den primicije. Zakaj se je pa te samo v Brezovici prepovedala? Prosimo strogo preiskavo.

Novine so narasle za komadov: 5 v Kobilje, 1 v Šalamenci, 1 v Soboti, 11 v G. Petrovci, 2 pod Lipov, 2 na G. Bistrici, 1 v Filovcih, 6 v Franciji, 5 v Turnišči, 4 v Brezovici, 1 v Vučojgomili, 1 v Tešanovci, 11 v Srehovci, skupno za 49 komadov. Od drugih občin ešče čakamo poročila. Uprava.

Renkovi. Drugo nedelo po Velikoj meši to je dne 26. avg. t. l. se bode vršilo proščenje pri našoj podružnici Presv. Srca Jezušovoga in Srca Marijinoga. Ob 10. vüri se bode vršila služba boža s predgov i sv. mešov, in popoldne pa večerne pobožnosti. Pridite verniki i častitelje Presv. Srca Jezušovoga in Srca Marijinoga. Posvetne zabave ne bo pri toj priliki.

V „Zveličarjevi šoli“ se zove lepa knižica, štero so izdali Salezijanci i se pri njih dobi. Knižica pela k notrašnjemi življenji düšo. Košta 5 D.n. Dobite jo v salezijanskih zavodaj.

na priliko zdaj spadnem, znam, *da me ti tudi ne postaviš na noge.*

Poslušalcom je ovado, ka je on modrijaš, on zna, kak imenüjejo velki gospodje svoje drage:

Milijonar pravi: *moje Zlato... Zvezdoslovec: moje Sunce.* Doktor: *moje Srce.* Žandar: *tovaj mojega srca.* Na konci pa, da on etak pravi svojoj dobri ženici (s šterov sta zdaj v svaji) „*moj križ...*“

Pred policajom so se palik pokazale kače... Prijeo je slaboga „meššana“ pod pazji, ali te se je brano:

— Ne domo, samo domo ne, gospod Suhec! Žena me bode bila... Skregana sva. Včera j, tak po osmoj vüri, kak se šika, sem korakao proti domi. Žena je sklenola, ka me zosaga. Oblekla se je v čaren plašč, obraz si je namazala s sajami, pa kda sem prišeo do domače jablane, skočj pred mene i se zadere: „Stoj!“ „Što si jo pitam?“ „Vrag,“ se zadere. Mislo sem, ka je resan te čarni, pa sem jo šteo potolažiti, pravo sem: „Ne boj čemeren vragec, *vej sva si midva v rodi.* Tvoja sestra je najmre moja žena...”

Špaka je bila prevelika, nemir viden, gospod Suhec je zafüčkao po pomoč, potem so *tüai gosppda.* Smolo zdignoli policaj i spravi i na cesto, točno tak, kak je to predpisano v 19 § pravilnika od ravnanja z berači i pijanci.

Naši izseljenci v Holandiji.

Pod vodstvom Zveze jugoslovanskih društev sv. Barbare v Holandiji pripravljajo izseljeniško razstavo, ki bo na letošnjem jesenskem velesejmi v Ljubljani od 1. do 10. septembra. Na razstavi bo videti ves razvoj naše kolonije v Holandiji od leta 1910 do 1. 1934. Veliko je trpljenje izseljenca, veliko je pa tudi njegovo delo, šteto nam pove od njegovo lübezni do domovine i očinske vere, ka njim je tudi v tujini ostalo čisto i trdno. Na tej razstavi bo približno 100 slik, štete nam dokazujejo zgodovinski pregled preseljevanja, prosvetno delo, cerkveno življenje, narodne proslave, društveni razvoj, zemlevidi naše kolonije, društvene razstave, kak tudi nekaj tipičnih slik i predmetov, šteti bodo pokazali deželno v šteroj živejo. Vü-pamo, ka bode vsakši pošteni Jugoslovan z veseljom i z lübeznejov do svojih bratov v tujini prišeo na to razstavo, ve so jo pripravili naši trpeči izseljenci sami. Vse to so pa napravili v trdnj verj, da kem bole poživejo vezi z materjev domovinov na hasek pa čast našim izseljencom samim, kak tudi našoj lepoj domovini Jugoslaviji. — Rud. Selič, Hoensbroek.

Delo je iskalo na borzi dela v Soboti od 1. do 10. augusta 22 moškov i 26 žensk.

PO DRŽAVI.

Vmor v pijanosti. Več dni je popivao Primožič Valentin v Koprivniki na Kranjskom i v pijanosti z nožom zaklao sosedo Filipič Veroniko, ki je rešila nosečo ženo pijanca skoz okno proti njegovim srdam. O nesrečen alkohol!

Veliki častilec Srca Jezušova mrtev. Vmro je Jurhar Martin, plebanoš v Brežicah. Pokojni je bio jako pobožen duhovnik, ki je vnogo pisao dušam na hasek. Letos malo pred smrtjov je izdao lepa premišlavanja na čast Srca Jezušovomi za mesec junij. Vü-pamo, ka ga to Srce poplačalo, ar je on zarazmo njegovo bolečino, čeravno so vnogi ne šteli zarazmeti pokojnoga pobožnoga duhovnika, ki bi ga prvi bili dužni nasledovati.

Cerkvena slovesnost v Podravini. V Koprivničkem Ivanci so 29. julija obhajali velike cerkvene slovesnosti: 600 letnico fare, dijamantno mešo preč. g. Vilka Seitza i prvo sv. mešo vlč. g. Stjepana Imbrišaka. Že rano so se zbirale množiče k tem slovesnostim. Ob 7 vüri zajtra je pristopo k oltari preč. g. Seitz v asistenci 5 duhovnikov, da da Bogi hvalo za prijeta dobra dela. Ob 9 vüri so darüvali sv. mešo vugrovački plebanoš, ki so pred 36 leti darüvali pred tem oltarom svojo prvo sv. mešo. Potom se je razvila prošecija od doma novomešnika. V sprevodništvu preč. gospodov i posvarbic se je podao v cerkev pred oltar Srca Jezušovoga, gde je odslužo sv. mešo pri navzočnosti 12 duhovnikov i 3 klerikov. Po meši je novomešnik dao vernikom svoj blagoslov i vsi so se odpravili na njegov dom. Tü so pozdravljali sv. Očo, prežv. nadpüšpeka g. dr. Antona Bauera, nadpüšpeka koadjutora prevz. g. dr. Alojzija Stepinca, novomešnika i druge. Zadvečara je novomešnik zmolo večernice i tak se je lepa slovesnost dokončala.

Pravda proti „vstašom“ se je končala. V pravdi proti Stjepani Petroviči i njegovih tovarišov je državni tožilec dr. Ivo Marochino obdržao govor v šterom je med drugim tudi povedao, da se v sosednoj državi na severi, na samoj meji, nahaja vojaški tabor z vojaki, s svojim streliščom itd. Obtoženci so priznali, kak so vojaki v uniformaj, kak so oboroženi, da majo svoje predpostavljene itd. Vsa ta akcija je naperjena proti našoj državi. Ta organizacija je dobro znana organizacija „vstašov“. Ona ma svoje bližnje i delešnje cile. Bližnji cio njoj je, da bi na našem ozemli pospešila nezadovolstvo, v skrajnosti pa da bi dovedla do celotne vstaje, ka bi s tem zvršila dalni cio, najpre, ka bi se odtrgno eden deo naše države i se osnüvao v nekšo svobodno Hrvatsko državo pod pokrovitelstvom sumlve prirode. Najbole žalostno pa je, da se to dela s podporov sosedne države na sevri i njenih organov. Žandarje,

oficiri i drugi organi na meji so bili v zvezi s temi. Žandarje te države vežbajo na strelišči skupno z „vstaši“. Policijski organi v Budapešti so bili v zvezi s Perčecom i so njemi predali Petroviča i druge, da jih odpela v svoj tabor. Splošno je „vstaš“ po trditvi Petroviča i tomi se verje, oblasten te države zaščiten osebnoš. „Vstaši“ se svobodno šečejo v svojih uniformah. Madžari ne podpirajo te akcije mogoče iz kakše lübezni proti Hrvatom, niti iz mržnje proti Srbom, nego iz lastnih interesov. Državni tožilec je zaključo, da se morajo vsi strogo kaznovati.

OKOLI PO SVETI.

Novi goriški nadškof. Sveta stolica je imenüvala v Gorico za nadškofa (éršeka) Margotti Karola, ki je bio zadnji čas apoštolski odposlanec za Türsko i Grčko. Vučen, pobožen mož, ki zna tudi hrvatski. Goriška éršekija je povečini slovenska, kje talijanska fašistična oblast dela velike krivice Slovencom. Bog, daj da se trpečim bratom več ne bi godile krivice i bi svoj materni jezik lejko rabile prosto, kak to sam Bog, vseh nas oča lübeči žele.

Žalostno poglavje. Pri avstrijskom punti je večina slovenskoga naroda na Koroškem ostala verna zakonitoj oblasti. Par odpadnikov, ki so zatajili svojo slovensko materno reč, je pa pristopilo k puntarom i s tem osramotilo celi slovenski narod. To je pač rakrana slovenskoga naroda, da ma odpadnike. Vrastvo proti njej je nikaj drugo ne kak gojitev istinske lübezni do države i bližnjega, ne pa kričeče brezfarbne i nestalne nacionalne hopsarije, šteta navadno odpove.

OD NAŠIH V TÚJINI.

Pozdravlata: Horvat Alojz i žena, Plessis, Francija iz Kruplivnika, svoje domače, vse naročnike naših listov, posebi preč. g. duhovnike z gračke fare i celo gradčko faro. Se srčno zahvalüjeta na rednom pošiljanji naših listov i pošilata 30 Din na Dom sv. Franciška pa 7-50 Din na podporo Novin i teliko na podporo Marijinoga lista. — Bog plačaj na daraj. Vr.

Križa posvečüvanje. Ballek Treza je dala postaviti svojemü možü Jožefi, šteti je mro pred petnajstim mesecami križ, šteroga posvetitev je bila meseca junija. Križ so posvetili Dr. Stregler Ernest, evang. duhovnik, šteti so z lepimi rečmi očrtali Ballek Jožefa, kak dobrega moža i očo, kak vörnoga prijatelja. Na cintori se je zbralo vnogo ljudi, njihovih prijatelov i znancov. — Naj počiva tudi pod novim križom v miri božem!

Bethlehem: Dosta mladih slovenskih dečkov na grešnoj poti. V Ameriki, gde žive milijon i milijon ljudi v stradanji, se vnogi spozabijo i zablodijo na grešno pot. Vsakši pride v roke pravice, a denok ne zmenkajo, vsikdar več jih je. Ka je tomi vzrok? Amerikanske oblasti so dostokrat nezmožne dobiti v roke hüdodelnike i s tem ga amerikanske novine tak povzdignejo, kak bi to bila kakša lepa čednost i dika. S tem zato dobijo neštetni mladi ljudje koražo, da začnejo zaprva z malov touvajijov i či je ne zgrabijo, dobijo te koraže vsikdar več i več i nazadnje postanejo morilci. Ešče vekša falinga je pa v tom, ar majo deca preveč sloboščine. Deca se lahko brezi bitja vzgoji. Vzgjati pa trbe znati. Dostokrat majo dobri i pošteni stariše slabo deco, kak tudi božni stariše skrbno i pošteno deco. Ka stariše v Slov. Krajini zamüdijo pri vzgajanji dece, to njim da šola. Če bi to bilo tak v Ameriki, bi se zagavišno občütilo. Sezna, v Ameriki dobi dete dosta znanja i rednoga, inteligentnoga obnašanja kak to tam v Slov. Krajini. A to je pa tak, da je v Ameriki dosta več skvarjene dece kak pa tam. Tudi v starom kraji (Slov. Krajini) kradnejo dečki, so fouvaje, a tam kradnejo zavolo glada ali sirmaštva. V Ameriki pa ne kradnejo zato, ar se to redko pripeti, da bi kradno zavolo glada ali sirmaštva, liki zato, ka to stvar spravi v peneze. V Ameriki je penez istinski vladar i za penez volo se zgodi največ hüdodelstva i grešnosti. Vsikdar je bila naša mladina i njo smo vidli vsikdar v naj-

menšem računü na božno pot zabloditi. Zdaj tüdi to trdimo, da je najpoštenjši med vsemi ovimi narodi, a žalostno je, ka moremo priznati, da je od edne dobe vsikar več naših dečkov na grešnoj poti. Takša skvarjena deca pa prinesejo sramoto ne samo starišom, nego celomi slovenskomi narodi. Zato mi toga ne odpüstim! Prosimo stariše, naj pazijo na svojo deco, naj je včijo na dobro i lepo, da njim ne prinesejo špota. Zablodnjena mladina si skvari s tem celo življenje i samo dobro zna, da takšim osebam nindri ne dajo radi dela. — Am. Slov. Glas.

Bistrički Ferko:

„Joj, cigani...“

„E, gospon, pa vozi, pa ti platim!“ I tak, da bi pozabo na prejšnje rečij, je pravo:

„Pa si dragi“. Privlekeo je pali peneze i pošteno plačao.

„Ne vidiš, stari ma peneze“, je namigno Matjaš Kati i odpelao prvi i drugi koleslin.

„Pri tom zadnjem šče moreva paziti, ka nama ne vujde“ je zdihavala Kata gda sta šla po tretjega.

„No gospon, pa nas püstiš. Mi nemamo novaca. Oni stari ma sve“ je proso cigan, ki je držao kobilu.

„Ka me briga stari, ti plačaj, tebe pelam“.

„Mi smo sirmaki, nemamo ništa“. Mlada, zagorela ciganka se je zdignola na koleslini. Pozlačeni i poniklani okراسi so se joj blisketali v sonci. Nagnola se je s koleslina i dve dugivi kiti sta joj zdrknoli z ramen i se zazibale v rahlom vetri. Čorne oči so ga milo prosile.

„Pa čakaj! Sposodim si od stare! Davaj majka, posodi!“ se je obrno cigan k starki, gda je vido ka nikaj ne pomaga.

„Vidiš Kata to ti je tak, kak čibi si jaz od tebe sposodo. Tej ti vsi iz edne sklede jejo. Samo da človeka nalažejo, pa znorijo pa so zdravi“.

Matjaš se jo smijao nad tov cigajskov prefriganostjov, da so odleteli z broda.

„Bog z vami! Viš kak tirajo. Ovij prvij pa že nindri nega“.

Vsela sta si Matjaš i Kata. Globoko sta si odehnoła. Hüši so tej ciganje kak mühe pred dežjom. Pa nemre se jij človek rešiti.

„Hej, hej, friško ote po mene“. Nekši človik z biciklinom je stao na šamlini i mahao s kapov.

„Ka pa je?“ je pitao Matjaš i skočo gor.

„So šli tü ciganje prejk?“

„So šli, pa gde so že zdaj“.

„Ote friško ka idem za njimi“.

„Odkod ste“, pita Matjaš i napne brod, da bi bole friško šo.

„Z gred, z marofa!“

„Ka pa je?“

„Ciganje so pred ednim tjednom pri meni küpili kobilu. Včera jim je pa crknola, dnes so pa prišli pa so si vzeli drugo“.

Čüješ Kata! Drugo so njemi vzeli“.

„E ite, moj Bog, drugo so si vzeli, to je nej mogoče —“ je zdihavala Kata.

„Za istino, dnes pridejo k meni. Cela banda znate! Pa so pravili, ka jim je ova crknola pa so si drugo kobilu samo vzeli“.

„Kata, to je tista, ka je bila pri prvom koleslini privezana. Špule se je zosagala“.

„Ja, ja broda se boji“ je brečao človek z marofa, i bio veseli gda je vido, ka prave cigane zasledüje. „Šarga je bila ali nej brodar?“

„Šarga, šarga!“

Za eden tjedon je brodar Matjaš zvedo, ka je človek z marofa dojšeo cigane. Vzeti kobile je pa nanč z orožniki nej mogočo zato ka je že tisti den kobile mela drugoga gospodara.

„Vrajži ciganje“ se je smijao Matjaš i kimao z glavü.

„Cigani v roke priti, to je hüše kak či hiža pogori. Samo brodar Matjaš se jim prej ne da!“ Zakapčo je brod i odišeo v kučo.

Cene.

Nespremenljivo.

Vreme.

Nestalno.

Službena naznanila.

Ministrstvo za kmetijstvo želi, da bi se osnovali v poedinih krajih zadružni nasadi sadnega drevja, ki bi obenem služili kot vzorni nasadi. V to svrho bi stopili sadjari, ki imajo skupne primerne parcele v sadjarsko proizvodno z drugo. Ti strnjeni sadovnjaki bi se osnovali na večjih površinah po načrtu, ki bi ga sestavil strokovnjak. Nasad bi se oskrboval, obdeloval in izkoriščal na zadružni podlagi. Združile bi se lahko primerne parcele, ki mejijo ena na drugo.

Ministrstvo bi podprlo osnovanje takih sadovnjakov z razdeljevanjem brezplačnega sadnega drevja, sadnih škropilnic, sredstev za zatiranje bolezni in škodljivcev ter eventualno za postavitev primerne skladišča za pohranjevanje, pakovanje sadja ali pa delavnico za predelavo sadja i. t. d.

Kot pogoj postavlja ministrstvo naslednje zahteve:

1) Da je zemljišče primerno in prosto za sadovnjak,

2) da meri zemljišče najmanj 10ha.

3) da se posadijo samo one vrste sadja, ki najboljše odgovarjajo položaju in zemljišču, kar bi ustanovili strokovnjaki, ministrstvo in banska uprava,

4) da zasadi sadno drevje samo one višine debela in po oni razdelitvi, ki jo odobrijo strokovnjaki, banska uprava in ministrstva,

5) da se zemljišče za sadovnjak pripravi in zasadi strokovno pravilno in pod nadzorstvom in po navadilih sreskega kmetijskega referenta,

6) da se nasadi tudi pozneje ne gujejo po navadilih in pod nadzorom sreskega kmetijskega referenta.

Prijavijo se lahko tudi zesebniki, sadjari, ki bi uredili nasade v velikosti 10 ha.

PREKOSNICE.

Iz katekizmuša. V Bogojini se je zgodilo za pokojnoga Rajsar plebanoša. Osemdesetletni starček pridejo v šolo i pitajo v prvj klopi sedeče dete, ki je obiskavalo prvi razred:

Kelko je božanskih peršov?

Dete odgovori: Bogüjnske peršone so tri: plivanoš, notaroš i školnik.

Pošta.

Jug Leopold, Chateau Leubard par Iserteaux, Francija. Ženi smo poslali ček, penez mogoče pride v kratkom. Dozdaj smo ga šče ne dobili.

HIŠA

v MURSKI SOBOTI na Aleksandrovi cesti se proda, nadstropna in zraven ležeča pritliča a hiša s 4 stanovanji in pritliklinami. — Poizve se v PREKMURSKI TISKARNI

BANKA BARUCH

15, Rue Lafayette, PARIS

odpremlja denar v Jugoslavijo najhitreje in po najboljšem dnevnem kurzu. Vrši vse bančne posle najkolantneje Poštni uradi v Belgiji, Franciji, Holandiji in Luksemburgu sprejemajo plačila na naše čekovne račune: Belgija: št. 3064-64, Bruxelles; Francija: št. 1117-94, Paris; Holandija: št. 1458-66; Ned. Dienst; Luksemburg: št. 5967, Luxembourg. — Na zahtevo pošlamo brezplačno naše čekovne nakaznice.

Gostilna in trgovina.

Prekmurska banka da v našem lastno ji Gross-ovo gostilno, trgovino in klavnico s pritliklinami v Fokovcih, za zmerno najemnino poštemenu obrtniku. 2-2

HIŠE

4 iz prvovrstnega lesa zgrajene in s falc opeko pokrite kompletne hiše, ki se lahko razstavijo in na novo zložijo, so na prodaj tudi na obročno odplačilo in za vložne knjižice. Poizve se v

PREKMURSKI TISKARNI